

ଦେବରାଗ ।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥାୟୁନମଃ

କେଉଁ ନାଗରବର ନାଗରାଜ, କଉଡ଼ୁକେକୋଲେ ବୁଜି
ବବେଳ, କହୁପାରିବୁକି ତେଗରତନ? କଥା ପଶୁରବ ବଜ୍ରପତନ
ବହୁବବୋଇଲା, ବଟାସେ ଅକାଇ ନବହଇଲା । ୧ ।

ସୀଶଅଶ୍ମାତାର ଚକ୍ରଶଅଙ୍ଗ, ବଟଇପରକୁ ଶୁଣଶ୍ରେତେଜ,
ବିଅଲମଣଇ ସେତେମାଡ଼ିଲେ; ଶଶେ ନଛତଇ ଛତଲେହେଲେ,
ଗାସା ତା ଲମ୍ପଟ, ଶରଦନରେ ଶୁଭେ ପଟପଟ । ୨ । [କଠକ]

ଗାତବେଦତାର ମୁସନଲମ୍ବ, ଗୋଡ଼ଦୁଇରଗେ କରଣଦମ୍ବ,
ଗାତରତରକୁ ମାରେ ତୁହାଇ, ଗୁଞ୍ଜିବାରେ ଧପଧପ ଶୁଭଇ,ଗତା
ଗଜେ ଝାଳ, ଗଳନାଶଙ୍କର କନ୍ତଇଚେଳ । ୩ । (ତେଜୀ)

ସଟସଟଶୁଭେ ସଟନୁହଇ, ସଡ଼ହୋଇ ତଳଉପରେ ରହୁ, ସବେ
ସଶେ ଗଳପଡ଼ଇରସ, ସଟଶଥାଳ ପଟର ପଦ୍ମଶ, ସନକେଶୀ
ବାଳା, ସଟଥାଏ ବଶାମଝିରେକିନା । ୪ । [ସୋରଣ]

( )

ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠରେ ସେ ଘାଇଁହୁଅଇ, ଅଙ୍ଗୀକାରକରେ ଦେଲେ ଶୁଭ
ଅବସ୍ଥାରେ ଶୀତକାଳରେ, ଉଶାନୁହୁଲସେ ରଙ୍ଗୁଲରେ,
ଉରକୁ ଉଷମ, ଉତ୍ତମା! ଉତ୍ତମେ କହକନାମ । * । (ଅଙ୍ଗୀ)

ଚିତ୍ତିପାରିବୁକି ସେବେଉଁ ଶର, ଚକଟିହୁଅଇ ଦେହପର,
ଚଉରାଶିଏ ଚମକଣରେ, ଚଉରାଶିଏ କଳାବଣରେ, ଚମକୁ
ଏହି, ଶୁଣଇ ରବତ ଜୀବନୁଅଇ । * । [ଶୁର]

ହୁତାହା ନାଠୀକାଠୀରୁବଳେ, ହୁଟକେ ଗାତସ୍ତ୍ରୀଭୂତରେ
ଘେଲେ, ଶେଷପଟେ ଲମ୍ବୁଏଉଁଠିଲେ, ଶତକନାହିଁ ସେ ଶତଲେ
ହେଲେ, ହରଜାରମଣୀ, ହମାସକେ କହୁପାରୁକପୁଣି । ୭ । (ଜୋକ)

ଯୋଡ଼ିଏନୁହେସେ ଯୋଡ଼ିଏପାଳ, ଜମାଇବେଇଛି ଉପରେଠୁଳ
ସୁବଜ୍ରମାନଙ୍କପଟଇମୁଳ, ସିବେଉଣାହୋଇ ଯୋରସକଳ, ଯଦନେ
ବର୍ତ୍ତୁଳ, ବଡ଼ରହୁଥାନ୍ତି ସେ ସଦାକାଳ । ୮ । [ପରୁଷ]

ଝିଙ୍କଝିଙ୍କରେ ଭିଡ଼ାଇଛନ୍ତିହୋଇ, ଝୁଲୁ ମାଉସିବିଦୁଇ, ଝାଡ଼ି
ବେଇ ଡାଙ୍ଗ ମାଉସସେବେ, ଝରବହୁଗାତେ ପଶଇତେବେ,
ଝାଜବହୁପଡ଼େ, ଝଟକରେଲେଉଟନ୍ତି ସେଗାତେ । ୯ ।

(କେନ୍ଦୁଅପଟା)

(୩)

ନରକରେ ଥାଇ ଗଣିରେଇଲେ, ନାହୁଁନହିଁରର ସେତେ-
ପଶିଲେ. ନଗରଦେଲେ, ହଲ୍ଲୁରଦେଲେ, ନବରଦିଆଏ ବୁଲି,
ଇଦେଲେ, ନିଦାନକରିଣ, ନାମକ ଏହାର ଚହୁରୁପୁଣ । ୧୦ ।

[ନାହା]

ଟୋକାଟୋକିଦୁଇ ଅଟନ୍ତିସେହି, ଟୋକ ଦେଇଥାଏ କଣ-
ଦେଶର, ଟକଟକର ମାଉରଟୋକା, ଟୋଏ ସୁରତ କରଇଏକା,
ଟଳଲେ ପଡ଼ଇ, ଟାଣସରେ ତହୁଁ ଲୁଗାପିନ୍ଧଇ । ୧୧ ।

[କୋକପ ଓ କଣି]

ଠିଆହୋଇକରି ସେସଦାକାଳେ ଠୋଙ୍ଗାଧର ଗାଢ ମଝିକିଚଳେ
ଠିକେତାଉତରୁ ଲସକାଡ଼ଇ, ଠେପିନାଲଅରେ ଦେପକାଇ,
ଠାବେଠାବେ ଯାଇ, ଠକାପେ ମାଉ ପଲଉପୁଜଇ । ୧୨ ।

(ତେଣି)

ଡେଙ୍ଗାଗୁଣଶ୍ରେଣୀ କଣ ଗାଣିରେ, ଡାଙ୍ଗାଗୋଟିଏକ ଦେଲେ
ଡୁଣ୍ଡରେ, ଡବଡବର ମାଉଲେତହୁଁ, ଡାକବାହାଲକୁ ବାହାର
ଯଇ, ଜବାଏ ଗଣିର, ଡକାୟିପର ଗୁଲିଡାହାର । ୧୩ ।

(ପିନ୍ଧିବାନା)

ତମନୁହେ ଶବ୍ଦ ସେଦୁଇଜଣ, ତାଳେକଣାରେ; ପୁରୁଣୁସେବାଣ,
ତଳେ ଉଠାଉଁ ହୋଇସେଲନ୍ତି, ତାମଣା ନାଗପର ଝୁଙ୍କାବନ୍ତୁ
ତାଳେତରଳଇ, ତଦାପରିଶ୍ରେ ମାରେନିଠେଇ । ୧୪ ।

(କମାରକନ୍ୟା)

ଅଟାଟୋପବୋଇ ବୋଲୁନାହୁଁ, ଅନେକ ଶୀଘ୍ରରେ ମଣ୍ଡଳୀ
ହୋଇ, ଅଛୁବୁଇବାଟ ତଳଉପର, ଅଣ୍ଡାଳିଅଣ୍ଡା ପୁରୁଇବର,
ଅଶ୍ରେବସିମାତ, ଅଶ୍ରିରେ ରଖନ୍ତି ଗୋଟିଏବାଜି । ୧୫ ।

(ଘୋଳୁହ)

ତଳିଗୋଟି ଲୁଲ ଦୁଇଗାଟରେ, ସ୍ତ୍ରୀସୀମାନଙ୍କର ଧ୍ୱୀତତହିଁରେ,
ତୁହାଇତୁହାଇ ଠେଙ୍ଗାପେଲନ୍ତି, ତଳବାଟେ ଉପରକୁ ଉଠାନ୍ତି ।
ତାତସାଏଇଁ, ତହିଁଉତ୍ତରେ ବଜସାଏ ପଟ୍ଟି । ୧୬ । [ଚୁଇ]

ଆଳଅପରାସ୍ତେ ପଦାରେବାଟ, ଅଧୁଗୋଜାହୋଇ ବଡ଼ଉଝଟ,
ଆଏତାଉତରେ ଅଳ୍ପଅରସ; ଆପନ୍ତି ଲମ୍ବ ଗୋଟାଏ ସେ କପ
ଅବିରରେ ଆଏ, ଅସୁନୋହୁ ଶୁଣେ ଛଟାଦେମାଏ । ୧୭ ।

(ଦସ)

(୧)

ଦୁଇପାଳିଆରେ ଭଜିବୋଧିଅ, ଦଶେ ମଝିଗାବ ପାଲ ବଝିଅ,
ବେଇଥାଏ ଦୁଇଗୋଡ଼ପାରି, ଦେଖି କଣକଳା ଦଅନ୍ତ ମାରି
ଦୁଖିର ସୋଦରା ଦଅବହୁ କସ ନାମ ଏହାର ୧୮ । (ଶଗଡ଼)

ଧୀରେଛିଡ଼ାହୋଇ ଅଣାଇଦେଇ, ଧର ପ ଲଅଧେ ପ୍ରଭାଇଦେଇ,
ଧରୁଧରହୋଇ ଭଲଉପର, ଧନ ଲ ମ ରନ୍ତି କେତେ ସୁନ୍ଦର,
ଧାର ଚାରିପାଇ, ଧନରେ ଅସୁବିଧାକି ନାହିଁ । ୧୯ । (ବ୍ୟକ୍ତି)

ନାଗର ନାଗର ସେଦୁଇଜଣ, ନାଗରର ବାଟ ପୋଲଟା ଜାଣ,
ନିଠାଇକୁଟାଇ ଧୂଳି ଉଠାଇ, ନାଟକଲପର ମତ କ ଡଇ,
ନକରଇନାହିଁ, ନରକେ ସେଗାତ ଦେଖାଇ ଥାଇ ୨୦ ।

[ଶ୍ରେୟସୀ]

ପଞ୍ଚି ପରରେ ପଞ୍ଜର ଶୋଇ, ପାଦ ଦେଇଥାଇ ଅଣାଇହୋଇ,
ପେଇପେଇରସ ପଡ଼େ କଣାରେ, ପଡ଼ିଲେ ଖେଳଇ ଭାରଉପରେ
ପଶୁରଇ କହ, ପୋଥିରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଫେଡ଼ ସନ୍ଦେହ ୨୧ । (ବେନା)

ପଳମାଛ କସେ ପାଳିଅ ଦୁଇ, ପଟାପର ଦଶେ ପଟା ନୁହଇ,
ପନ ସମାରିନ ଦୁଅନ୍ତ ଗାଡ଼େ, ପିଟାଇଲେ ବେହୁ କାକୁନସଡ଼େ ।
ପେଇତା ଭରେ, ପନାଅନ୍ତ ଗୋଟେ ହାତେ ଡେଇରେ ୨୨ ।

(ପୋଥି ରମା)

(୧)

ତେ ଓପାର ତାର ପରପଟ, ବାନ୍ଧିଥାନ୍ତି ଦଉ କଳକୁ ଘେଟି,
ବାଳା ଯ ପୁରୁଷଦ୍ରୋଣୀଦ୍ୟନ୍ତି, ବାଜି ଜାତି ହୁଏ ବହିରୁ ଅତି,
ବାନ୍ଧିବି ବିଚାର, ବେଳରୁ ହୁଅଇ ଭଲ ଅପାର ୨୩ । (କୁଳା)

ଭୁବର ଅନୁକ୍ରମ ନୋହୁରୁ ବଣୀ, ଭୁବି ହୋଇଥାଇ ଭବରେକଣୀ
ଭବନୀ ଏ ବାଜି ପୁରୁଷଦେଲେ, ଭଲେ ଗଳପଡେ ଭୁବନଦେଲେ,
ଭାଳି ହୁଏସବୁ ! ଭଣ୍ଡବୋଲି ଏହା ବୋଲିବୁ ନାହିଁ । ୨୪

(ଗୁଲୁଣୀ)

ମହା ଓପାରତା ପୁଅଲପେଟ, ମୁଦି ହୋଇବର ନଥାଏ ବାଟ,
ମୂଳସବୁ ଅଗ ସବୁଟି ଗୋଟାଏ, ମାଲଲେ ତହିଁରେ ଭିତ୍ତିମ ହୁଏ,
ମେଲିଲେ ନିରେଳ, ମନନୋହୁ ବାଜି ପଡ଼ଇ ଗଳ । ୨୫

(ଓଳିଆ)

କଳରେତାହାର ଅଟଇ ଘର, ଜବେ ଡରା ଡରା ଶୂଲର ବର
ଜୋଗାଇ ଭବରେ ମାତିବାତଇ, ଯେବେ ହୁଇ ଦେବମୁଦିହୁଅଇ
ଜବ ଅଶୁଣାଳ, ଜାଣିଲେଉଟାଇ ଦେଲେ କଅଳ । ୧୬ ।

(ବହୁପ)

ଭସିକା ଭସିକ ସେହି ଯୋଡ଼ିଏ, ଭସିକାକଣ ମେଲିଦେଇ ଥାଏ,

(୧)

ରସିକ ଛୁହାଇ ଛୁହାଇ ଯେଲେ, ରସ ମନ୍ତ୍ରି ଜାତ ହୁଅଇ ରଙ୍ଗେ
ରମ୍ୟ ହୁଏ ହିରାଧି, ରସ ପରିଦେଶେ କଥବା ଦୁଃଖ । ୨୨ ।

(ବିର ପେଷଣ)

ଲଳନା ଗୋଟିଏ କଣାତା ମଝି, କମ୍ବୁର ଗୋଟେ ଦିଅନ୍ତି ଝଞ୍ଜି
ଲଜବତକର ଦେଲେ ବୁଲାଇ, ଲଳପରି ଝୁଁ ବନ୍ଧୁ ପଡ଼ଇ,
ଲଜଳା ଅଟଇ, ଲାଗଇ ବାଳରେ ସଲେହ ଜାହିଁ । ୨୩ ।

(ତେଲିସଣା)

ବାନଶ ବାନ ବ ଯୋଡ଼ିଏ ସେହୁ, ବାନଶତଳେପଡ଼ିଥାଏ ଗୋଲ,
ବାନଶ ତାପରେ ହୁଅଇ ସାଇ, ବଡ଼ବଡ଼ିତୁବେ ଦିଅଇ ଯେଇ,
ବ ନିଶାବିଗୁର, ବୋଲ ହଳଦିରେ ସେ କର କର । ୨୪ ।

(ସିଳସିଳୁପା)

ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦରୀ ଦୁଇ ବିଗୁର, ସୁନ୍ଦରୀ ଗାତେ ପଶେ ସୁନ୍ଦର,
ସବୁ ଅଗାଧାର ଗୋଟା ମୁଳରେ, ସର ସର କର ମନ୍ତ୍ରର ଗରେ,
ସୁରସ ବାହାର, ସମସ୍ତ ଜନେ ବରନ୍ତି ଅହାର । ୨୫ ।

(ଦଧିହାଣ୍ଡି ଓ ଗୁଅ)

ସଟା ବଟାନୁହେ ମୁଣ୍ଡରେ ଜଟା, ସୁଖସୁ ମୁନ ମୁଳତାହ ମୋଟା ,

(୮]

ସୁଦ ବେଳା ଶ ବସନ୍ତ ମାଘ, ସୁଦରେ ଝିକନ୍ତି କରୁ ନିଶ୍ଚୟ,
ସୁଦ ସୁଦ ବୁଲି, ସଲଖେ କଣାହୋଇଯାଏ ଭଲେ । ୩୯ ।

(ଭରପଣ)

ଶୀଘ୍ର ଭନରେ ସେଇନିଆଳିଆ, ଶିଖେ ଭନକଣା ଦେଶେ କାଳିଆ
ସୁନ୍ଦର ମନର ଭରଜ ପର , ସୁନ୍ଦରୁଲହୋଇ ବଜ ମାଧୁରୀ,
ଶିରରେ ମୁକୁଟ, ସ୍ବାଦୁମଧୁରୀ ବାହାର ଆଶୁ । ୪୦ । (ନିତ୍ୟ)

ହରିବର ହେବ ପରତୁ ଆହା! ହରିକୁ କହିବି ବୋଲଣ ଯାହା
ହୋଇଥାଏ ଗଳିଗଳିଆ ତବା, ହାରିବ ପଞ୍ଜରୀ ତାହାକୁ ଏକା ,
ହରିଭରେ ପଡେ, ହେବ ନଥାଏ ବାଟ ଚାରିଆଡ଼େ । ୪୧ ।

(ମୁଷାକନ୍ତା)

ସମାବେଶବୋଧ ପଣ୍ଡିତଜନ! ଖ୍ୟାତ ଏହାର ନାମ ତେଗରୁ,
ସପାବର ମୁଖୀ ସବୁ କହିଲ, ଖାସା ଅର୍ଥ କଲ ସୁଫ ବୋଲିଲ,
ସିଂହ ଏଭଳେ, ସମେ ଭୁବନ କବିଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ । ୪୨ ।

। ସଂସ୍କୃତି ଗୀତ (ପ୍ରକାଶିତ) ଟ ୦ ୩

- ୧ ଦେଶ ଚେତନା ଟ ୦ ୧୯
୨ ବାସୁଦେବ ବିଳାସ (ବଳିସୁମ ଛ ୧୨ ନ)
୩ ସୀତେଶ ବିଳାସ (ବଳିସୁମ ଛ ୫୭ ନ)
୪ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବିଳାସ
୫ ରାମାୟଣ ଚଉମାଳା
୬ ସାତପୋଇ
୭ ନଅପୋଇ
୮ ଶତ ଚଉପଣ
୯ ସାରଙ୍ଗବନ ବିହାର
୧୦ କୌଳବଳା [ଶତପୁଲିଳା)
୧୧ ଭ୍ରମରାବଳୀ
୧୨ ସଂକୀର୍ତ୍ତନଗୀତମାଳା
୧୩ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା

ଉପରିଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଯଥା ସମୟରେ ପ୍ରକାଶିତହେବ
ପ୍ରକାଶକ-ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣମାଠୀ ଶର୍ମା ପୁସ୍ତକାଳୟ, କଟକ